

[Breckmann]

Den halve milliard, der tilsendes Færøerne, kommer vel tilbage. Der er ikke tale om en understøttelse i dette her tilfælde. Der er tale om et ganske almindeligt lån. Det er hjælp til selvhjælp. Vi takker for den håndsækning, vi får fra Folketinget. Men vi vil helst ikke bebrejdes, at det er en forøgelse af statstilskuddet, det er fuldstændig utilbørligt og urigtigt.

Henning Rasmussen (S):

Sådan som diskussionen er forløbet i dag, kan det måske nok være rigtigt at gøre et par mere generelle bemærkninger om Færøerne og Danmark og forholdet de to lande imellem. På Færøerne bor godt 45.000 mennesker. Det er det samme antal, som bor i Fredericia. Det er mindre end en hundrededel af Danmarks befolkningstal.

Færøernes areal er 1.400 kvadratkilometer, det er på størrelse med Lolland, men landbrugsmulighederne svarer ikke til dem på Lolland. Husdyrbestanden er meget beskedent. Den består af omkring 70.000 får, halvandet pr. indbygger. Korn og lignende afgrøder kan ikke dyrkes. Der er ingen udvindelige mineraler, og udsigterne til at finde olie er meget usikre, hvis der overhovedet er olieforekomster at finde.

Færøernes isolerede beliggenhed i forhold til de store markeder i Europa og i USA gør det meget vanskeligt at opbygge eksporterende virksomheder inden for byerhvervene. Ikke alene er det dyrt at transportere råvarer og halvfabrikata til og færdigvarer fra, men det er meget svært at gøre sig gældende for et lille land på de store stærkt konkurrerende markeder.

Færøerne har nogle beskedne muligheder for indtægter og nogen beskæftigelse i kraft af turismen, men sæsonen er kort, og transporten er dyr i sammenligning med masseturismens priser. Færingerne har derfor kun en eneste ressource af betydning: de fisk, som havet kan give.

Der er meget få folk i verden, hvor grundlaget for deres samfunds eksistens er så begrænset, og hvor afhængigheden af, hvad havet kan give, er så stor. Færingerne har i dag meget store økonomiske og beskæftigelsesmæssige problemer, forholdsmæssigt langt større end Danmarks. Det har flere forskellige årsager, en af de afgørende årsager er et uhyggeligt fald i fo-

rekomsterne af fisk omkring Færøerne og derfor et drastisk fald i de fiskemængder, der landes, og som giver beskæftigelse og eksportindtægter.

Derved er en god udvikling i de seneste år med store overskud på handelsbalancen ved at være brudt, og en periode med underskud på handelsbalancen truer. Det er et meget alvorligt problem, idet det vil gøre det meget svært at få overskud på betalingsbalancen og dermed få afviklet den store gæld til udlandet.

En medvirkende årsag til problemerne mener mange er de store private og offentlige investeringer i fiskerfartøjer, i fiskeindustri og i infrastruktur – i et lille land, hvor man har lagt meget stor vægt på i så høj grad som muligt at give indbyggerne så lige vilkår som muligt, uanset om de bor i byerne eller isoleret på små øer eller bag næsten uoverstigelige klipper.

Det er jo let nok for udenforstående at hæfte sig ved disse investeringer, investeringer, som brød isolationen, og som gav arbejde, medens de stod på. En og anden investering var vel nok også ændret eller opgivet, hvis man dengang havde haft den viden, som man har i dag, om den økonomiske udvikling. Men den færøske situation minder også på mange måder om den, som en lang række andre lande har, og de færøske banker deler jo skæbne med langt større banker i langt større og stærkere lande. Tænk bare på Norge, Sverige og Finland, ja, og Danmark med. Har de nordiske banker ret meget at bryste sig af i sammenligning med Føroya Bank og Sjóvinnubankin? Det tror jeg ikke.

Føroya Bank kunne hjælpes af en stor dansk bank, og det var godt. Sjóvinnubankin måtte gå til landsstyret, og de 45.000 mennesker på Færøerne var altså ikke økonomisk stærke nok til, at man kunne stå på egne ben. Man måtte gå til Danmark om støtte og bede om en garanti for et lån på 500 mio. kr. Det er helt naturligt og en selvfølge, at Danmark træder til i en sådan situation.

Færøerne og Danmark har været forbundet siden 1380 på mange forskellige måder, javel, men det har vi altså. Vi har i denne lange periode haft mange og stærke økologiske, politiske og menneskelige bånd, det har vi også i dag, og derfor skal vi give den støtte, som færingerne helt naturligt må gå til os for at få i en vanskelig situation.